

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

judecând în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Navroțchii Andrei xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 04.09.2017-22.06.2018;

instanța de apel: 20.08.2018-30.10.2018;

instanța de recurs: 17.08.2019-12.11.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 22 iunie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Navrotchi Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza infracțiunilor prevăzute de:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor s-a stabilit pedeapsă definitivă lui Navroțchii Andrei de 1 (unu) an 8 (opt) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis (art. 72 alin. (3) Cod penal).

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, la 11.06.2017, aproximativ între orele 01.40 și 08.00, Navroțchi Andrei fiind conștient de caracterul ilegal al acțiunilor sale, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea lacătului ușii, a pătruns în automobilul de model „Dacia

Logan" cu n/î xxxx, care era parcat în preajma blocului locativ de pe str. xxxx, mun. Chișinău și pe ascuns a sustras bani în sumă de 1650 de lei, cu care a părăsit locul infracțiunii, astfel cauzându-i victimei Cîrlan Igor o daună materială în proporții considerabile.

Tot el, în perioada de timp de la 11 iulie 2017 ora 21.00, până la 12 iulie 2017 ora 08.00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea lacătului a pătruns în automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î xxxx, care se afla parcat în fața blocului de locuit de pe adresa mun. Chișinău, xxxx, de unde pe ascuns a sustras o geantă bărbătească de culoare neagră din piele la preț de 1000 lei, în care se afla tabiet electronic de model "Vanino" de culoare neagră, cu nr. IMEI xxxx, la preț de 4000 lei și un pachet de culoare verde în care se afla două prize și trei întrerupătoare la preț de 300 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate Plopa Petru daune materiale în proporții considerabile în valoare totală de 5300 lei.

Tot el, la 08.08.2017, în perioada de timp de la 01.30 până la 07.30, aflându-se pe bd. xxxx, mun. Chișinău, intenționat, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin spargerea lacătului de la ușa automobilul de model „Dacia Logan Universal” cu n/î xxxx, ce aparține lui Guțu Ion, a pătruns în interior de unde pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „ZTE” în valoare de 2500 lei, un telefon mobil de model „LG” în valoare de 800 lei, un navigator în valoare de 700 lei, o husă în valoare de 100 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în mărime de 4100 lei MDL.

Tot el, la 13.08.2017, ora 18.00, fiind conștient de caracterul ilegal al acțiunilor sale, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, a pătruns în automobilul de model „Dacia Doker”, de culoare albă cu n/î xxxx, care era parcat pe adresa mun. Chișinău, xxxx și pe ascuns a sustras audio casetofonul de model „Magma”, de culoare neagră în valoare de 1000 lei, piese de schimb pentru imprimante și xerox în valoare de 7825 lei, două seturi de șurubelnițe în valoare de 300 lei, încărcător de la notebook în valoare de 500 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul infracțiunii, astfel cauzându-i victimei Zorin Iurie o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 9625 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Lunca Ion în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în latura pedepsei lui Navroțchi Andrei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie stabilită pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat că:

- instanța de fond a examinat superficial materialele cauzei penale, nu a coroborat probele examinate în cadrul cercetării judecătorești cu toate circumstanțele

de fapt, iar pe cale de consecință a adoptat o soluție neîntemeiată, stabilind o pedeapsă prea aspră față de inculpat;

- pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță este neproportională și inequitabilă cu fapta acestuia, nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, inclusiv instanța de fond nu a luat în considerare prezența unei circumstanțe excepționale care, în opinia apelantului, în mod incontestabil justifică lipsa pericolului în comiterea infracțiunilor incriminate;

- în argumentarea poziției invocate, cu referire la prevederile art.79 Cod penal, partea apelantă a susținut că la pronunțarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de fond nu a luat în considerare existența circumstanței excepționale și anume, că infracțiunile incriminate au fost comise în timpul minoratului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, pronunțând o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Lui Navroțchii Andrei, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de:

- art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal (*epizodul furtului de la Cîrlan Igor*), cu aplicarea art.70 alin.(3), 79 alin.(1) Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare de 3 (trei) luni;

- art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal (*epizodul furtului de la Plopa Petru*), cu aplicarea art.70 alin.(3), 79 alin.(1) Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare de 3 (trei) luni;

- art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal (*epizodul furtului de la Guțu Ion*), cu aplicarea art.70 alin.(3), 79 alin.(1) Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare de 3 (trei) luni;

- art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal (*epizodul furtului de la Zorin Iurie*), cu aplicarea art.70 alin.(3), 79 alin.(1) Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare de 3 (trei) luni.

În conformitate cu art.84 Cod penal, prin cumul total al pedepselor, pentru concurs de infracțiuni, lui Navroțchii Andrei i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 1 (unu) an 2 (două) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Colegiul penal a conchis, că instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de Navroțchi Andrei, iar probelor examinate,

în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Navroțchi Andrei a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, cauza penală fiind examinată de către instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, iar vina acestuia în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și care coroborează între ele.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut că, Navroțchi Andrei a comis infracțiunile fiind la vârstă minoră, pedeapsa va fi stabilită cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) Cod penal, or, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Conform art. 78 alin. (5) Cod penal, dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art. 79 alin. (1), potrivit căroră, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.*

Potrivit art. 84 Cod penal, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate - pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Respectiv, conform art.84 alin.(1) Cod penal, inculpatului urmează să-i fie aplicată pedeapsa pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor.

Reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, Colegiul penal a conchis că Navroțchi Andrei urmează a fi condamnat pe art. 186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, pe art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, pe art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal și pe art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3), 79 Cod penal, aceasta fiind o pedeapsă echitabilă, adică suficientă pentru restabilirea echității sociale și pentru corectarea inculpatului, care, în opinia instanței de apel, își va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal a ajuns la concluzia că apelul avocatului în interesele inculpatului urmează a fi admis, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

5. Împotriva deciziei a depus recurs ordinar procurorul, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, deoarece apelul greșit a fost admis.

În motivarea recursului a invocat că, în partea dispozitivă instanța de apel a stabilit pedeapsă definitivă mai aspră de limita maximă prevăzută la aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, adică urma a fi stabilit un an închisoare.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu actele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, doar în latura pedepsei, din următoarele considerente.

Soluția instanței de recurs privind admiterea recursului declarat de procuror vine în coroborare cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, conform căroră *judecând recursul, instanța admite recursul, casează parțial sau total, hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă, dacă nu se agravează situația condamnatului.*

Din conținutul recursului declarat de către procuror, rezultă că este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Navroțchi Andrei în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, însă critică decizia instanței de apel numai în latura pedepsei, considerând că aceasta este prea aspră și greșit individualizată.

Având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul lărgit nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar va analiza alegațiile recurentului în

privința hotărârii instanței de apel referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei.

Analizând decizia recurată în coraport cu cele invocate de către recurent, Colegiul lărgit reține, că la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de cerințele art. 75 alin. (1) Cod penal, conform cărora *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod...*, or, reieșind din soluția instanței de apel reiese că aceasta a aplicat inculpatului o pedeapsă definitivă, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, peste limitele fixate de legislația penală, fără a oferi o argumentare detaliată și clară.

În acest sens, instanța menționează că, inculpatul Navroțchi Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea a patru infracțiuni prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, aplicând pedeapsă pentru fiecare în parte câte 3 (trei) luni închisoare.

La stabilirea pedepsei pentru fiecare infracțiune, instanța de apel corect a luat în considerație faptul că, cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală și că, potrivit alin.(8) al articolului *inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare*, or, în momentul săvârșirii infracțiunii (iunie-august 2017), Navroțchi Andrei (a.n. xxxx) avea vârsta de 17 ani și 11 luni, iar potrivit prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal, *la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate...*

Mai mult ca atât, în cazul în care în cauză se constată prezența unor circumstanțe excepționale, instanța de judecată poate ajunge la concluzia de a aplica în privința celui vinovat o pedeapsă mai blândă și deoarece, Navroțchi Andrei a săvârșit infracțiunea în timpul minoratului, ceea ce constituie o circumstanță excepțională, Colegiul consideră că instanța de apel corect a stabilit în privința acestuia pedeapsa mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, se reține că, pedeapsa sub formă de închisoare de câte 3 luni pentru fiecare infracțiune în parte, aplicată lui Navroțchi Andrei de către instanța de apel este una echitabilă și argumentată, luându-se în considerație ansamblul de circumstanțe.

Însă, în ceea ce privește aplicarea pedepsei definitive în cazul unui concurs de infracțiuni, potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, Colegiul reține că decizia instanței de apel este afectată de o eroare de calcul.

Se consideră concurs de infracțiuni săvârșirea de către o persoană a două sau mai multor infracțiuni dacă persoana nu a fost condamnată definitiv pentru vreuna din ele și dacă nu a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu excepția cazurilor când săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni este prevăzută în articolele părții speciale a prezentului cod în calitate de circumstanță care agravează pedeapsa.

Dispozițiile art. 84 Cod penal sunt de fapt niște reguli de care trebuie să se călăuzească instanța de judecată la aplicarea pedepsei inculpatului pentru săvârșirea a două sau a mai multor infracțiuni aflate în concurs și astfel legiuitorul a instituit patru procedee de stabilire a pedepsei definitive, printre care și cumularea parțială sau totală al pedepselor aplicate pentru fiecare infracțiune în parte.

Astfel, în speță, instanța de apel a ajuns la concluzia de a pune în aplicare procedeul de cumulare totală a pedepselor stabilite pentru cele patru infracțiuni săvârșite de Navroțchi Andrei (3 luni), ajungând la concluzia că pedeapsa definitivă constituie 1 (unu) an și 2 (două) luni.

Prin urmare, un calcul elementar ne indică, că prin cumularea totală a celor patru pedepse aplicate pentru fiecare infracțiune în parte (3+3+3+3), pedeapsa definitivă ar constitui 12 (douăsprezece) luni, pe când Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a aplicat în privința lui Navroțchi Andrei pedeapsa de 1 an și 2 luni peste limita prevăzută de lege, agravând astfel situația ultimului.

Reieșind din faptul că, eroarea comisă de către instanța de apel poate fi corectată de către instanța de recurs, fără a agrava situația celui vinovat, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de procuror, cu casarea parțială a deciziei recurate în partea stabilirii pedepsei definitive. Rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care lui Navroțchi Andrei, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsă definitivă de 12 (douăsprezece) luni închisoare (1 (unu) an), cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile deciziei recurate se mențin.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui Navroțchii Andrei, în partea stabilirii pedepsei definitive, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care:

lui Navroțchii Andrei, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 (trei) luni închisoare, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedpselor aplicate, i se stabilește pedeapsă definitivă de 12 (douăsprezece) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile deciziei recurate se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 10 decembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari